

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta ta' l-24 ta' Frar, 2010

Citazzjoni Numru. 282/2007

**A B
vs
C D**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat li permezz tiegħu l-attur ippremetta: li l-partijiet izzewgu fil-15 ta' Awwissu 1964, u fit-18 ta' Dicembru 1998 iffirmaw kuntratt ta' separazzjoni personali li skond il-klawsola numru tlieta [3] "ir-ragel [l-attur] jintrabat li jhallas lil martu [il-konvenuta] bhala manteniment is-somma ta' mija u erbghin lira maltin LM140 [illum €326] fix-xahar"¹, filwaqt li l-partijiet qabblu wkoll li d-dar matrimonjali tibqa' proprjeta' in komuni bejniethom u li t-tnejn jistghu jibqghu jghixu fiha; li sussegwentement għall-pubblikazzjoni ta' l-imsemmi kuntratt, il-konvenuta bdiet tittratjeni relazzjoni adulteruza

---

¹ Fol.8

ma' ragel iehor identifikat b' ismu; li l-attur huwa awtorizzat li jipprezenta din il-kawza in forza ta' digrieti moghtija minn din il-Qorti fit-22 ta' Dicembru 2006 u fil-25 ta' Mejju 2007; li l-attur qed jibbaza l-azzjoni tieghu fuq id-dispost ta' l-artikoli 38 u 48[1] tal-Kap.16; u, tenut kont tal-premess, talbet li l-konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m' ghandhiex:

1. Tiddikjara u tippronunzja s-separazzjoni personali a *mensa et thoro* bejn il-kontendenti minhabba ragunijiet rikonoxxuti mill-ligi, imputabbli lill-konvenuta, u senjatament l-adulterju kommess minnha kif fuq premiss, b' effett minn tali data illi tirrizulta mill-provi illi ser jigu prodotti waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

2. Tiddikjara konsegwentement illi l-konvenuta ddekadiet mid-dritt illi titlob u tircievi l-manteniment minghand zewgha l-attur skond il-Ligi, u dan b' effett minn tali data illi tirrizulta mill-provi kif fuq premiss;

3. Tawtorizza u tordna konsegwentement illi tigi varjata l-klawsola numru tlieta (3) ta' l-ewwel parti tal-kuntratt ta' separazzjoni personali tal-partijiet, iddatat 18 ta' Dicembru 1998, fl-atti tan-Nutar Dottor Peter Fleri Soler, b' dan illi titnehha l-obbligazzjoni kuntrattwali ta' l-attur illi jhallas retta alimentari lil martu, stante d-dekadenza taghha skond il-Ligi, kif fuq premiss;

4. Tinnomina Nutar Pubbliku sabiex jippubblika l-att relattiv, skond kif jigi varjat minn dina l-Onorabbli Qorti u Kuraturi Deputati sabiex jirraprezentaw lill-eventwali kontumaci fuq tali kuntratt emendat;

5. Tillikwida, occorrendo bl-opera ta' periti nominandi, l-ammont ta' manteniment imhallas indebitament mill-attur lil martu l-konvenuta, wara tali data illi fiha jigi stabbilit illi l-istess konvenuta rrendiet ruhha hatja ta' adulterju u kwindi ddekadiet mid-dritt taghha illi tircievi manteniment minghand l-istess attur;

6. Tordna konsegwentement lill-konvenuta tirrifondi u thallas lura lill-attur l-ammont ta' manteniment minnu

Kopja Informali ta' Sentenza

mhallas lilha indebitament skond it-talba precedenti bl-interessi mid-data tal-pagament indebitu sad-data tar-rifuzjoni effettiva;

Bl-ispejjez kontra l-konvenuta li tibqa' minn issa ingunta ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata li permezz taghha l-konvenuta eccepjet li:

1. Illi t-talbiet ta' l-attur ghandhom jigu michuda stante li huma infondati fil-fatt u fid-dritt hekk kif ser jirrizulta waqt il-kawza;

2. Illi mhux minnu li l-konvenuta ghandha relazzjoni adultera kif qed jallega l-attur;

3. Illi l-konvenuta ghandha sempliciment hbiberija mal-persuna indikata mill-attur;

4. Illi l-attur u l-konvenuta ghadhom jghixu go l-istess dar 257 Mon Cheri Triq il-Karmnu, Birkirkara, fil-fatt hija l-konvenuta li torqod kuljum god-dar u l-istess ma jistax jinghad fil-konfront ta' l-attur;

5. Illi bis-somma tal-manteniment li tircievi l-mara hija ghada ssajjar u tahsel il-hwejjeg lir-ragel ukoll;

6. Illi l-mara hija anzjana u m' ghandhiex mezzi sabiex tmantni lilha nnifisha;

7. Illi huwa l-attur li mhux qed jonora l-obbligi assunti minnu fuq il-kuntratt partikolarment klawsola indikata bhala t-Tieni Parti tal-Kuntratt li tghid li l-partijiet m' ghandhomx jindahlu fil-hajja personali ta' xulxin stante li qed jindahal sahansitra f' min ghandhom ikunu l-hbieb tal-konvenuta.

Rat l-atti kollha tal-kawza, inkluzi l-affidavits prezentati;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Ikkunsidrat;

L-Azzjoni

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-attur qed jitlob li din il-Qorti tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-partijiet ghar-raguni kontemplata fl-artikolu 38 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta, unikament imputabbli lill-konvenuta, in bazi ghal fatti sopravvenuti ghall-pubblikazzjoni tas-separazzjoni personali ffirmat minnhom fit-18 ta' Dicembru 1998; kif ukoll, sabiex din il-Qorti tiddikjara li l-konvenuta ddekadiet mid-dritt taghha li titlob manteniment minghandu, skond l-artikolu 48[1][d] ta' l-imsemmi Kap., u sabiex din il-Qorti tordna r-rifuzzjoni tal-manteniment gja mhallas lilha ndebitament mill-attur.

Minn naha taghha, il-konvenuta tichad li hi ghandha relazzjoni adultera ma' ragel iehor, izda tghid li ghandha biss relazzjoni ta' "hbiberija"; teccepixxi li l-manteniment li hi tircevi minghand l-attur, izda tixtri l-ikel, issajjar u tahsel il-hwejjeg fid-dar, u ghalhekk anke l-attur jibbenefika minn din ir-retta alimentarja mensili li hu jaghti lilha. Teccepixxi wkoll li l-attur ghandu joqghod ghat-termini tal-klawsola numru wiehed [1] ta' l-imsemmi kuntratt, fejn il-partijiet qabblu li "ma jindahlux fil-hajja personali ta' xulxin."

II-Fatti

Illi mill-provi ddelinea s-segwentu kwadru tal-fatti sodisfacentement provati.

Illi l-partijiet kienu ffirmaw kuntratt ta' separazzjoni fid-data fuq indikata, izda kienu ftehm li, ghal ragunijiet finanzjarji, ikun ghal gid tat-tnejn li dawn jibqghu jghixu fid-dar matrimonjali flimkien mat-tifla taghhom, izda fi kmamar separati.

Illi wara l-iffirmar ta' dan il-kuntratt rrizulta li, kemm il-konvenuta kif ukoll l-attur dahhlu f' relazzjoni ma' terzi persuni.

Il-konvenuta, li illum ghandha ' il fuq minn 61 sena, kienet dahhlet f' relazzjoni stabbli ma' ragel iehor, li illum ghandu circa 64 sena identifikat b' ismu, izda, ghalkemm, hi

ammettiet li giegħli kien ikollhom relazzjonijiet intimi bejniethom, hija xorta wahda baqghet tabita fid-dar ma' l-attur ghalkemm separatament, u tiehu hsieb il-facendi tad-dar. Fix-xhieda tieghu, l-attur jikkonferma li l-konvenuta "tagħmel xogħol ta' tindif fid-dar"², u, darba iva u darba le, issajjar għal kulhadd.

L-attur, minn naha tieghu, jammetti fid-depozizzjoni tieghu in kontro ezami fl-20 ta' Gunju 2008 li "Jiena m' ilnix wisq, forsi xi sena kont qieghed habib ma' wahda Marokkina, pero' ma nghatihex flus. Jiena gieli ma norqodx id-dar u anke l-mara."³ Dan jikkonferma dak li qalet il-konvenuta fl-affidavit tagħha, fis-sens li l-attur għandu relazzjoni ma' mara Marokkina, u ilu magħha.

Fl-istess affidavit il-konvenuta tgħid li "Kien hu [l-attur] li kellu relazzjoni ma' mara ohra waqt iz-zwieg tagħna, u għalhekk isseparajna. Anzi kellu iktar minn mara wahda."⁴ Dan ma giex kontraddett mill-attur.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Illi qabel xejn hija opportuna l-osservazzjoni li l-klawsola fil-kuntratt tas-separazzjoni li permezz tagħha l-partijiet obligaw ruhhom li "ma jindahlux fil-hajja personali ta' xulxin" ma jezonerax lill-partijiet mill-obbligu tal-fedelta', liema obbligu jibqa' magħhom sakemm iz-zwieg jintemm, jew bl-annullament jew bil-mewt ta' wahda mill-partijiet.

Illi fil-meritu l-Qorti tosserva li mill-provi jirrizulta car li z-zewg partijiet, dahlu f' relazzjoni adulteruza, wara l-iffirmar tal-kuntratt tas-separazzjoni, u dan il-fatt soprovvenut huwa wiehed li jattira l-htija tas-separazzjoni personali, allura fuq iz-zewg partijiet.

Fil-kaz in dizamina, il-Qorti thoss li huwa ekwu li, in forza ta' dak kontemplat fl-artikolu 52 tal-Kap.16 meta l-htija tas-separazzjoni tkun fuq iz-zewg partijiet, li tuza d-diskrezzjoni tagħha fis-sens li ma tapplikax d-dispost ta' l-artikolu 48; u dan in bazi għas-segweni osservazzjonijiet:

---

² Fol.69

³ Fol.69

⁴ Fol.62-63

[1] Illi l-ingurja li sofra l-attur bl-infedelta' ta' martu, hija kompensata bl-ingurja li sofriet martu bl-infedelta' tieghu;

[2] Illi, nonostante ir-relazzjoni adulteruza tal-konvenuta, dina xorta wahda baqghet tghix fid-dar tal-partijiet, taghmel facendi, issajjar u tahsel il-hwejjeg a beneficju wkoll ta' l-attur; u ghalhekk huwa gust li r-retta alimentarja ta' €93 (ekwivalenti ghal LM140) fix-xahar tibqa' tirceviha minghand l-attur, *multo magis* meta dan huwa l-uniku ntrojtu taghha u li hi tuza a beneficju tal-familja⁵ taghha, inkluz attur li minn naha tieghu pero' jhallas l-ispejjez ta' l-utilitajiet tad-dar. Aliter li kieku hi abbandunat kollox.

In fine, jigi osservat li, in kwantu ghas-somma ngenti li tezisti fil-Bank fuq isem il-konvenuta, l-verzjoni moghtija minnha u konfermata mill-habib taghha, hija verosimili tenut kont tal-fatt provat li l-konvenuta qatt ma hadmet hliet fid-dar u ghall-familja; u wkoll, tenut kont tal-legam qawwi li jezisti bejn dawn iz-zewg persuni li qed joqorbu lejn l-anzjanita'.

Dan premiss u kkunsidrat, il-Qorti hija tal-fehema li, filwaqt li l-ewwel talba hija sostnuta mill-provi, il-kumplament tat-talbiet attrici ma jimmeritawx li jigu milqugha.

Decide

Ghal dawn il-motivi tiddeciedi billi tilqa' l-ewwel talba attrici, u tichad il-kumplament tat-talbiet.

Spejjez bla taxxa.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

---

⁵ L-attur jghid li hu ma jixtrix l-ikel – fol.69